

ירושלים, י"א אייר תשפ"ד
19 מאי 2024

לכבוד
עמית גל
מ"מ הממונה
רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון

בדוא"ל: amitgal@mof.gov.il

שלום רב,

הנדון: ייעוץ רשות התחרות בנוגע למתן רישיון להפעלת מערכת סליקה פנסיונית מרכזית

סימוכין: מכתבנו מיום 26.3.2023, מכתבכם מיום 30.4.2024

1. בפנייתך ביקשת כי הממונה על התחרות (להלן גם **הממונה**) תייעץ בעניין שיקולי תחרות ענפית בהקצאת רישיון להפעלת מערכת סליקה פנסיונית מרכזית,¹ וזאת בהתאם להוראות סעיף 12(א) לחוק לקידום התחרות ולצמצום הריכוזיות, התשע"ד-2013 (להלן **חוק הריכוזיות**) ולרשימת הזכויות שפרסמה הממונה מכוח סמכותה לפי סעיף 13 לחוק הריכוזיות.
2. פנייתך הוגשה על רקע כוונתך להאריך את הרישיון להפעלת מערכת סליקה פנסיונית מרכזית שניתן לחברת סוויפטנס בע"מ (להלן **סוויפטנס**) בשנתיים נוספות, בכפוף למפורט במכתבכם.
3. כפי שיפורט להלן, רשות התחרות עומדת על עיקרי עמדתה שפורטה בהרחבה במסגרת הייעוץ שניתנה בעניין זה ביום 26.3.2023 לרשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון (להלן בהתאמה **הייעוץ הקודם ורשות שוק ההון**). עם זאת, בשים לב לנימוקים שפורטו בפנייתך, רשות התחרות לא מתנגדת להארכת הרישיון לחברת סוויפטנס לתקופה נוספת של שנתיים. זאת, על-מנת לאפשר את הטמעת הפתרון ארוך הטווח אותו פועלת רשות שוק ההון לקדם, כמפורט בפנייתך.

¹ פרט 44 ברשימת הזכויות שפרסמה הממונה על התחרות מכוח סמכותה לפי סעיף 13 לחוק הריכוזיות ביום 2 באוגוסט 2023.

ראו רשימת הזכויות המפורסמת באתר רשות התחרות:

<https://www.gov.il/he/pages/concentrightlist2023>

4. הרקע הנדרש והאופן בו יש לפעול על-מנת לקדם למבנה שוק תחרותי פורטו בהרחבה במסגרת הייעוץ הקודם של רשות התחרות בנושא. בקצירת האומר יצוין כי מערכת סליקה פנסיונית מרכזית עוגנה בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ייעוץ, שיווק ומערכת סליקה פנסיוניים), התשס"ה-2005. מערכת זו נועדה, בין היתר, ליצור ממשק אחיד להעברת מידע ונתונים פנסיוניים, באופן שמאפשר לחוסך לבחון את כלל המידע הפנסיוני הרלוונטי בעניינו ובהתאם לכך לקבל החלטות מושכלות. כיום, הפעלת שירותי סליקה פנסיונית מוענקים על-ידי ספק יחיד – חברת סוויפטנס – המהווה מונופול סטטוטורי מוחלט בתחום (להלן **המסלקה הפנסיונית**).

5. עמדת רשות התחרות, כפי שפורטה במסגרת הייעוץ הקודם, היא כי על אף התרומה המשמעותית של המסלקה הפנסיונית להתפתחות שוק החיסכון הפנסיוני והתחרות בו, אין מקום עוד למודל של מסלקה פנסיונית יחידה. לכן, המליצה רשות התחרות לעבור למודל המבוסס על התפיסה כי המידע הוא נכס של החוסך והמקנה לו את החופש להנגיש את המידע על אודותיו למגוון רחב של גורמים, באמצעות מגוון רחב של נותני שירותי מידע, תוך הצלבה של מידע זה עם מידע פיננסי אחר של הלקוח. לשם כך, פרטנו את הצעדים אותם יש לנקוט, הן בפן הרגולטורי והן בפן הטכנולוגי, להשגת המודל הרצוי בטווח הארוך שישרת בצורה מיטבית את ציבור החוסכים. הצעדים עליהם המליצה רשות התחרות כוללים, בין היתר, קביעת פיקוח מצומצם על החוליה של נותני שירותי מידע ומעבר מתקשורת בילטרלית וא-סינכרונית של קבצים באמצעות כספות לתקשורת מבוססת API.

6. עד להגעה למודל זה, המלצנו לפעול ככל הניתן לפתיחת השוק לשחקנים נוספים גם בטווח הקצר.

7. אשר לייעוץ הנוכחי – אני מברכת על הכיוון הכללי העולה ממכתבכם הנוגע לטווח הארוך להסדרת התחום. בכלל זה, אני מברכת על היערכות רשות שוק ההון למעבר הדרגתי לתקשורת מבוססת טכנולוגיית API. שינוי כאמור יוביל למבנה שוק עתידי המבוסס על העברת מידע שתקל על הלקוחות ותשרת אותם בצורה מיטבית.

8. אשר לתקופת הביניים עד להגעה לפתרון ארוך הטווח, כאמור, לעמדת רשות התחרות קיימת עדיפות תחרותית בפתיחת השוק לשחקנים נוספים. עם זאת, בפנייתכם טענתם כי נכון לעת הנוכחית אין הסתברות ממשית לפתיחת השוק לתחרות ולפעילות של מסלקות חדשות בטווח הקצר. בפרט טענתם, כי העלות לשוק תהיה גבוהה מהתועלת ממהלך כאמור, וכי ההידרשות של רשות שוק ההון לשם כך היא משמעותית ותתפרש על פני פרק זמן לא מבוטל. בנסיבות

אלה, איננו מתנגדים להארכת הרישיון לסוויפטנס. אולם, חשוב לחזור ולהדגיש כי העובדה שבתקופת הביניים יישאר מונופול סטטוטורי מוחלט רק מחזקת את החשיבות העליונה שיש בקידום, ללא דיחוי, של ההגעה למודל הרצוי.

9. אשר לטווח הארוך ולמעבר לתקשורת מבוססת API חלף תקשורת בילטרלית וא-סינכרונית המבוססת על כספות – הזכרתם בפנייתכם שייתכן שגם במודל זה יהיה צורך בגורם ריכוזי שיהיה אמון על זיהוי וניהול ההרשאות. מאחר שהמודל עוד בשלבי חשיבה ופיתוח, אין ביכולתנו להתייחס בשלב זה לשאלת הצורך בגורם כאמור והיקף התפקידים שראוי להטיל עליו. מכל מקום, חשוב להקדים ולהבהיר כי ראוי לצמצם ככל הניתן את הפעילות של אותו גוף רק לפונקציות שקיימת יעילות משמעותית בביצוען בידי גורם מרכזי יחיד. בנוסף, יש להבטיח מגבלות אפקטיביות לעניין פעילותו של גורם ריכוזי כאמור; בין היתר, מגבלות הנוגעות למבנה הבעלות בו, ייחוד עיסוק ומניעת ניגוד עניינים.

10. כמו כן, נדגיש בשנית, כפי שהובהר בייעוץ הקודם, כי רשות התחרות רואה חשיבות רבה לכך שהחוסך יוכל להחליט להנגיש את המידע על אודותיו לכל מי שיחפוץ, מבלי לגרוע מהמגבלות הקבועות בדין ביחס למתן שירותי תיווך פנסיוני. לשם כך, יש להקפיד על קביעת רגולציה מצומצמת וממוקדת פרטיות ואבטחת מידע בכל הנוגע לנותני שירותי המידע, ולייצר הרמוניה בין תחום הבנקאות הפתוחה לבין תחום המידע הפנסיוני.

11. נוכח האמור, אינני מתנגדת להארכת הרישיון לחברת סוויפטנס בשנתיים נוספות, בתנאים המפורטים במכתבכם, אך בצד זאת קוראת לקדם ללא דיחוי את ההגעה למודל תחרותי בתחום בטווח הארוך, כמפורט בייעוץ הקודם.

נשמח להמשיך ולקיים שיח בנושא על-מנת להגיע למודל המיטבי מבחינה תחרותית.

בכבוד רב,

הממונה על התחרות